

Kannuksen kaupunki

kirjaamo@kannus.fi

Lausunto – Kannuksen kaupungin rakennusjärjestysehdotuksesta

Kannuksen kaupungin teknisten palveluiden lautakunta on kokouksessaan 10.6.2024 § 54 päättänyt asettaa nähtäville ehdotuksen uudesta rakennusjärjestyksestä.

Keski-Pohjanmaan liiton lausunto

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että rakennusjärjestysehdotus muodostaa kokonaisuutena selkeän ja käytännönläheisen kokonaisuuden, joka tukee rakentamisen ohjausta, rakennetun ympäristön laatua sekä paikallisten ympäristö- ja maisema-arvojen huomioon ottamista. Rakennusjärjestysehdotuksessa on huomioitu erityisesti Kannuksen maaseutumainen aluerakenne, jokivarsimaisemat sekä kyläympäristöjen ominaispiirteet.

Rakennusjärjestyksen tavoitteet tukevat hyvän elinympäristön muodostumista, kulttuuriympäristöjen säilyttämistä sekä rakentamisen sopeutumista ympäristöönsä. Erityisen myönteisenä voidaan pitää maisemallisesti arvokkaiden peltoalueiden, rantavyöhykkeiden sekä rakennetun kulttuuriympäristön huomioimista rakentamisen ohjauksessa.

Rakennusjärjestyksessä on lisäksi asianmukaisesti huomioitu hulevesien hallinta, tulvariskit, pohjavesialueet sekä rakennusten sijoittumiseen liittyvät ympäristökijät. Nämä määräykset tukevat yhdyskuntien ilmastokestävyttä ja ympäristön laatua.

Rakennettu kulttuuriympäristö ja maisema

Keski-Pohjanmaan liitto pitää tärkeänä, että rakennusjärjestyksessä korostetaan valtakunnallisesti ja maakunnallisesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen huomioon ottamista sekä rakentamisen sopeuttamista olemassa olevaan rakennuskantaan ja maisemaan. Myös muinaisjäännösten ja arkeologisen kulttuuriperinnön huomioimista koskevat määräykset ovat perusteltuja.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää kuitenkin harkittavaksi, että rakennusjärjestyksessä viitattaisiin myös maakuntakaavan kulttuuriympäristö- ja maisema-alueisiin sekä niiden suunnittelumääräyksiin. Tämä vahvistaisi maakunnallisten tavoitteiden huomioon ottamista rakentamisen lupaharkinnassa.

Ilmastovaikutukset ja luonnon monimuotoisuus

Rakennusjärjestyksessä on huomioitu materiaalien kierrätettävyys, rakennusten pitkä käyttöikä, puuston säilyttäminen sekä hulevesien hallinta. Nämä tavoitteet tukevat kestävästä rakentamisesta.

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo kuitenkin, että rakennusjärjestyksessä voitaisiin nykyistä vahvemmin huomioida:

- ilmastomuutokseen sopeutuminen,
- luonnon monimuotoisuuden turvaaminen,
- viherrakenteiden ja hiiltä sitovan kasvillisuuden säilyttäminen,

- vähähiilisen rakentamisen edistäminen.

Näiden teemojen merkitys korostuu sekä valtakunnallisissa alueidenkäyttötavoitteissa että kuntien ilmasto- ja ympäristötyössä.

Lupamenettelyt ja määräysten täsmällisyys

Rakennusjärjestysehdotus sisältää useita käytännön rakentamista ohjaavia määräyksiä. Joidenkin määräysten osalta olisi kuitenkin syytä arvioida niiden oikeudellista täsmällisyyttä ja suhdetta rakentamislakiin.

Keski-Pohjanmaan liitto esittää harkittavaksi seuraavien kohtien tarkentamista:

Rakennelman määritelmä

Rakennelmaa koskevassa määritelmässä todetaan, että rakennelma ei käytä rakennusoikeutta. Rakennusoikeuden määräytyminen perustuu kuitenkin ensisijaisesti kaavamääräyksiin ja rakennuskohteen ominaisuuksiin. Määräyksen sanamuotoa olisi syytä tarkistaa tulkintaepäselvyyksien välttämiseksi.

Aurinkosähköjärjestelmät

Rakennusjärjestyksessä yli 100 m² aurinkosähköjärjestelmät on määrätty rakentamisluvan piiriin. Määräyksen perusteluita olisi hyvä avata valmisteluaineistossa tai arvioida, onko pinta-alaan perustuva raja tarkoituksenmukainen suhteessa hankkeiden vaikutuksiin.

Maisematyölupa ja puiden kaataminen

Liitteessä esitettyä yli viiden puun kaatamiseen liittyvää lupakynnystä olisi syytä tarkastella maisemavaikutusten näkökulmasta. Maisemallinen merkitys ei aina määräydy puiden lukumäärän perusteella, vaan myös yksittäinen puu voi olla maisemallisesti merkittävä.

Pressusuoja koskevat määräykset

Pysyvien pressusuojien kieltäminen asemakaava-alueella on ympäristökuvan kannalta ymmärrettävä tavoite. Määräyksessä olisi kuitenkin hyvä täsmentää, mitä pysyvyydellä tarkoitetaan ja millä perusteilla suojan katsotaan olevan tilapäinen tai pysyvä.

Rantarakentaminen

Rakennusjärjestys sisältää rantojen maisema-arvoja tukevia määräyksiä muun muassa rantapuuston säilyttämisestä ja rakennusten sijoittamisesta rantavyöhykkeellä. Määräykset ovat pääosin perusteltuja ja tukevat vesistöjen maisema-arvojen säilymistä.

Keski-Pohjanmaan liitto pitää hyvänä, että vapaa-ajan asunnon käyttötarkoituksen muuttamiselle vakituisesti asuinrakennukseksi on määritetty selkeät edellytykset. Tämä tukee maaseudun asutuksen kehittämistä ja olemassa olevan rakennuskannan hyödyntämistä.

Yhteenveto

Keski-Pohjanmaan liitto katsoo, että rakennusjärjestysehdotus muodostaa hyvän perustan Kannuksen kaupungin rakentamisen ohjaukselle uuden rakentamislain toimintaympäristössä. Ehdotus tukee rakennetun ympäristön laatua, kulttuuriympäristöjen säilymistä sekä maaseudun elinvoimaisuutta.

Jatkovalmistelussa Keski-Pohjanmaan liitto suosittelee erityisesti:

- rakennelman määritelmän ja rakennusoikeuden välisen suhteen tarkentamista,
- aurinkosähköjärjestelmien lupakynnyksen perusteluiden täydentämistä,
- puiden kaatamista koskevien määräysten tarkentamista maisemavaikutusten näkökulmasta,
- pressusuojia koskevien määräysten täsmentämistä sekä
- ilmastonmuutokseen sopeutumisen ja luonnon monimuotoisuuden huomioimisen vahvistamista.

Keski-Pohjanmaan liitto

Jari Väänänen
suunnittelujohtaja

Reijo Kiviniemi
aluesuunnittelupäällikkö

